

Løksafari til Lofoten (*Onion Safari to Lofoten*)

Det har etterhvert blitt skrevet mye om seiersløk (*Allium victorialis*) i Norge:

<http://www.skogoglandskap.no/Artsbeskrivelser/seiersloek>

<http://www.plantearven.no/seierslok.htm>

<http://www.skogoglandskap.no/fagartikler/2009/seiersloek>

Jeg har lenge hatt lyst til å se de forvillete bestandene av seiersløk på Vestvågøy med egne øyne etter å ha lest forsker Brynhild Mørkveds artikkel "Jakten på seiersløk" i "Ta Plantearven i bruk", et bilag til Norsk Hagetidend i 2003. Brynhild har forsket på seiersløk i mange år og har samlet inn materialet fra 12 lokaliteter i Norge og 4 fra utlandet.

Tromsø

Jeg reiste derfor tidlig i juni først til Tromsø hvor jeg besøkte Brynhild. Hun viste meg rundt i Tradisjonshagen og viste meg at det er ganske store forskjeller i plantematerialet. Brynhild jobber i år med dokumentasjon av dette, som et ledd i en undersøkelse av hvor det norske materialet kommer fra (de nærmeste ville bestandene finner vi på Kolahalvøya og i Alpene).

Utsikt over Tradisjonshagen, Tromsø Botaniske Hagen/ **Tromsø Botanical Garden's traditional garden contains many *Allium victorialis* accessions**

Allium victorialis from Kola:

Allium victorialis from Caucasus:

Nordnorsk rabarbra samling / Northern Norway Rhubarb collection

Lofoten

Fra Tromsø reiste jeg videre til Lofoten hvor jeg hadde avtalt å møte PLANTEARVEN prisvinner Judith van Koesveld i Kabelvåg og, hvis det ble oppholdsvær, skulle jeg være sammen med Judith og Christoph på seiersløk innhøsting. Judith som dere kanskje har sett (fra Planteklubbens Årbok) produserer en seiersløk pesto: (Judith van Koesveld in Kabelvåg produces a Victory Onion Pesto)

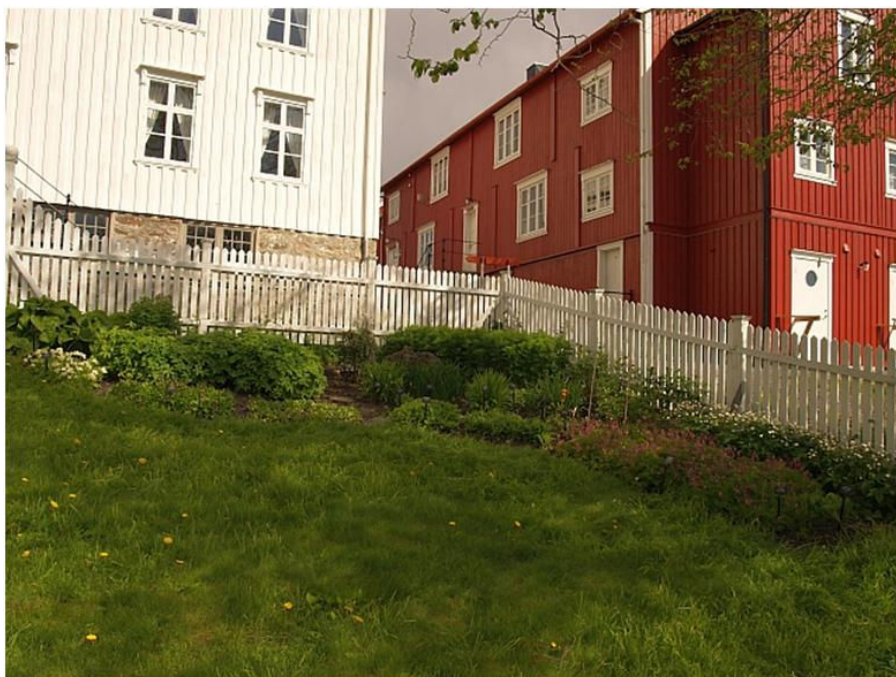
Midnight in Kabelvåg:

Judith har et lite utsalg av seiersløk-planter (PLANTEARVEN planter) i hagen sin: (Judith produces *Allium victorialis* for sale)

Judith viste meg et par andre hager i området (begge er omtalt på web-siden <http://www.lofothager.no>, som Judith har ansvar for). Først besøkte vi Samlerhagen på Lofotmuseet, Storvågan, Kabelvåg. Her finner man en samling av historiske stauder fra hele Lofoten: (Traditional old garden perennial collection in Kabelvåg)

En spesialitet for Lofot-hager er Toppslirekne (*Aconogonum divaricatum*) fra Sibir (se <http://www.plantearven.no/toppslirekne.htm>). Jeg kommer ikke på å ha sett den tidligere i Norge. Den skal også ha vært brukt som matplante i østen:
http://www.ibiblio.org/pfaf/cgi-bin/arr_html?Polygonum+divaricatum (må få tak i en plante og prøve...)

Vi var også innom Steinhagen på Finneset, en gammel hage som har forfalt, men man har klart å finne 40-50 forskjellige gamle hageplanter her: (An old perennial garden under restoration in Lofoten)

Tross truende skyer, kjørte vi til vestsiden av Vestvågøy hvor Judith og Christoph har fått lov til å høste av de forvillette seiersløk plantene som vokste i mengder rundt et hus (den hvite hus til venstre i dette bildet): (Below the white house on the left is where Judith and her partner Christoph harvest Victory Onion)

Noen bilder av Judith og Christoph i arbeid: (Judith and Christoph at work, not a bad place to work, is it!?)

Seiersløk med einer: (with Juniper)

Kortreistmat fra Vestvågøy: (Slow food from the Lofoten Islands!)

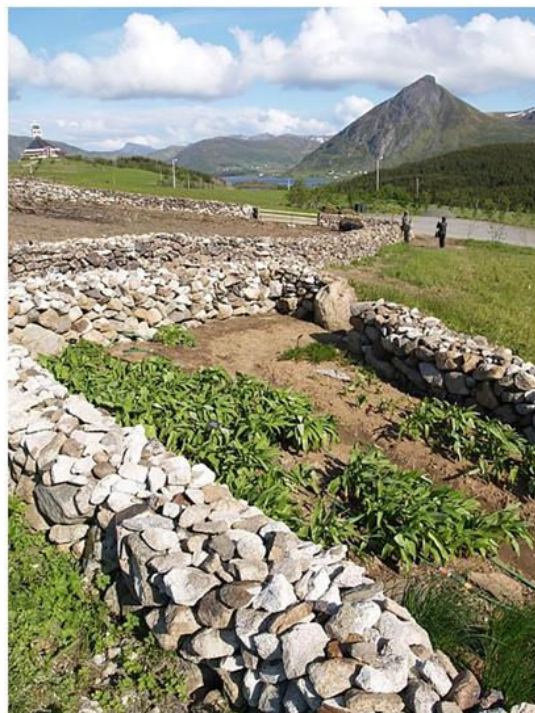

På veien tilbake var jeg innom Lofotr Vikingmuseet på Borg hvor det er nylig konstruert en løkhage. Her er det plantet både seiersløk og sibirsk gressløk (*Allium schoenoprasum* ssp *sibiricum*). Man har ikke bevis for at seiersløk ble dyrket av vikingene, men når man ser at det er såpass mengde av denne løken i området rundt (i hager, kirkegård og forvillet) kan det godt stemme at dette er tilfelle.

Høvdingehuset på Borg: (There's a Viking Museum on the island, Vestvågøy, at Borg, a reconstruction of the Chief's house which was located here - most gardens near the museum have *Allium victorialis*)

Rekonstruert løkhage med seiersløk: (reconstructed Viking Onion garden with *Allium victorialis*)

Til slutt, noen bilder fra området rundt Borg.

Seiersløk finner man ofte på kirkegård, her fra Rise: (Graveyards are also full of the stuff)

Sibirgressløk (*Allium schoenoprasum* ssp *sibiricum*) plantet i kirkegården: (as is Siberian Chives which grows wild in North Norway)

En fraflyttet hus med hagen full av seiersløk: (An old garden full of onions...)

Det er typisk at seiersløk er plantet som alleer i innkjørsler slik som her: (typical driveway with an alle of Victory Onion – people grow it as an ornamental and don't know that it's an onion, they have noticed the onion smell when they are mowing)

And here too

Ulvik (Tour to visit my friend Geir Flatabø who lives near the only naturalized *Allium victorialis* population in Southern Norway, Granvin, Hardanger)

Noen uker senere brukte jeg anledning å stikke innom Geir Flatabø i Ulvik, Hardanger når jeg kjørte tog fra Bergen til Trondheim, både for å se hans meget spennende nyttehage, men også for å se en isolert forvillet bestand av seiersløk ved Granvinselva like ved.

Geir og seiersløk ved Granvinselva:

NB! Blomsterstilkene rager høyt over bladene

I Granvin finnes også seiersløg i en hage

Til slutt vil gjerne takke Brynhild, Judith, Christoph og Geir!